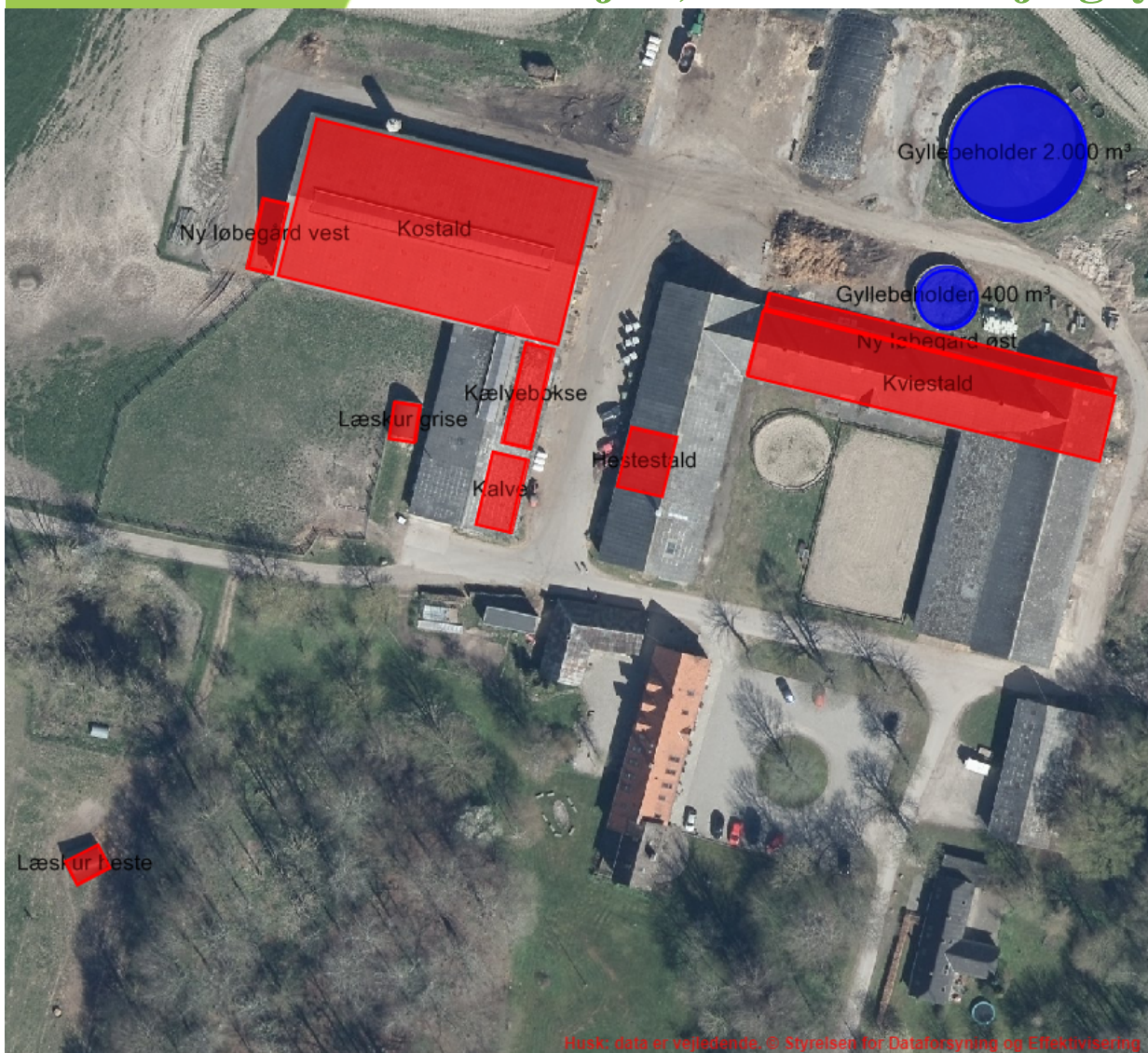


Miljøtilladelse

Tersløsevej 22, 4190 Munke Bjergby



SORØ
KOMMUNE

Journalnummer 09-17-21-P19-2-19

Husdyrbrugloven § 16 b
Dato for gyldighed 05.08.2019



INDHOLDSFORTEGNELSE

1	AFGØRELSEN.....	2
1.1	Gyldighed.....	2
2	AFGØRELSENS BAGGRUND.....	3
3	Byggeri og anlæg.....	4
4	Landskabelige værdier.....	7
5	Naturvurdering.....	7
6	Nabopåvirkning.....	12
6.1	Lugt.....	12
6.2	Fluer og skadedyr.....	13
6.3	Støj og rystelser.....	14
6.4	Transporter.....	15
7	Management og Øvrige produktionsforhold.....	17
8	OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING.....	19
8.1	Offentlighed.....	19
8.2	Klagevejledning.....	19
9	Bilag.....	20
9.1	Oversigt over vilkår.....	20



1 AFGØRELSEN

Ansøger ønsker en miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens § 16 b til husdyrbrugets økologiske malkekvægsbesætning, samt dets hobbyhold af heste og slagtesvin. Ændringen af dyreholdet foregår i hovedsageligt i eksisterende stalde, der skal dog etableres to løbegårde til køerne og kvierne samt to læskure til heste og svin. Gyllen fra staldene opbevares i de to eksisterede gylletanke på ejendommen. I forbindelse med udvidelsen ønskes der etableret udsprinklingsanlæg til overfaldevandet fra plansiloen øst for driftsbygningerne. Husdyrbruget er beliggende på mart.nr. 14a Munke Bjergby By, Munke Bjergby.

Kommunens vurdering

På baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale har kommunen vurderet, at ændringen ikke giver anledning til væsentligt øget miljøpåvirkning i henhold til de gældende regler^{1,2}. Kommunens vurderinger er nærmere beskrevet under de enkelte afsnit.

Afgørelsen er betinget af følgende **vilkår**:

- Produktionsareal m.m. (*vilkår 3.1.1.*)
- Opretholdelse af god staldhygiejne (*vilkår 6.1.1.*)
- Fluebekæmpelse (*vilkår 6.2.1.*)
- Støj (*vilkår 6.3.1.*)
- Beredskabsplan (*vilkår 7.1.1.*)
- Forskrift for opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 7.1.2.*)

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne afgørelse.

1.1 GYLDIGHED

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis afgørelsen kun delvist udnyttes inden fristens udløb, bortfalder den uudnyttede del.

Hvis tilladelsen kun delvist udnyttes, ændres forudsætningen for beregningerne i tilladelsen. Det kan derfor være nødvendigt, at der efterfølgende indsendes nye beregninger, der viser at produktionen lever op til lovens krav på tilladelsestidspunktet.

Tilladelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder, at hvis en tilladelse der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

¹ Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

² Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.



2 AFGØRELSENS BAGGRUND

Læsevejledning

I de efterfølgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Under de enkelte afsnit vurderer kommunen, om ændringen kan holdes inden for lovens rammer. Når kommunen har fastsat vilkår, vil indholdet og begrundelsen for vilkåret være beskrevet detaljeret i kommunens vurdering.

I det omfang ansøger har redegjort for ejendommens miljømæssige forhold vil det komme først i afsnittet.

I afgørelsen bruges begreberne stald og produktionsareal

- stald - er hele bygningen,
- produktionsareal - er arealet, hvor dyrene befinder sig.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Techniques). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 5 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvæg, er det Sorø Kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle, og derfor kan overføres til kvæg.

Definitioner

Ansøger har indsendt ansøgningen gennem Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger er foretaget.

Tilladelsen gives efter:

- Lov. nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer – i resten af teksten blot kaldet ”**husdyrbrugloven**”.
- Lov. nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse – i resten af teksten blot kaldet ”**miljøbeskyttelsesloven**”.
- Bekendtgørelse nr. 1.467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet ”**husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen**”.



3 BYGGERI OG ANLÆG

Ansøgers beskrivelse og oplysninger

Jordbrugsfonden Kammergave ønsker at optimere driften og dyrevelfærden i de eksisterende stalde, samt etablere to løbegårde. Derudover ønskes den eksisterende plansilo øst for staldene (som p.t. er ude af drift pga. utætheder) renoveret, så den kan benyttes fremover. I forbindelse med renoveringen skal der etableres opsamlingsbrønd med udsprinklingsanlæg til overfaldevandet fra siloen. Anlægget etableres i henhold til landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 Udsprinkling af ensilagesaft og restvand. Opsamlingsbrøndens bufferkapaciteten er jf. byggebladet udregnet til minimum 14,25 m³.

Kostalden er indrettet med sengebåse og fast gulv og alle øvrige staldafsnit er indrettet med dybstrøelse. Den eneste fysiske ændring i forbindelse med udvidelsen er etablering af to løbegårde. Løbegårdene vil blive etableret i umiddelbart tilknytningen til kostalden og kviestalden. Løbegårdene vil bestå udelukkende af betongulv og indhegning/inventar. Ejendommens samlede produktionsareal bliver ved ændringen 2.563 m². Husdyrgødningen fra køerne håndteres hovedsageligt som gylle. Gyllen opbevares i ejendommens to eksisterende gyllebeholdere. Den faste gødning fra dybstrøelsesafsnittene udmuges ca. hvert halve år og køres enten direkte ud eller lægges i markstak. Udover malkekvægsproduktionen er der på ejendommen et mindre hold af heste, bokse og læskure til disse medtages også i ansøgningen, samt et mindre hold af slagtesvin på friland, læskuret til disse medtages ligeledes i ansøgningen.

Tabel 1 – Ejendommens produktionsareal

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Ansøgt produktionsareal m ²
Kostald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med fast gulv	1.145
Kostald	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	38
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	817
Kalve	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	69
Kælvebokse	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	108
Læskur grise	Slagtesvin	Dybstrøelse	35
Hestestald	Heste	Dybstrøelse	50
Læskur heste	Heste	Dybstrøelse	35
Ny løbegård vest	Malkekøer, kvier, stude	Sengestald med fast gulv	68
Ny løbegård øst	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	198
Total			2.563

Tabel 2 - BAT beregninger for ejendommen

Samlet BAT beregning	Stalde	Gødningsopbevaringslagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3.263	236	3.499
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3.263	236	3.499
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT overholdt?	-	-	Ja



Figur 1 – Anlægstegning. Staldafsnit markeret med rød, gyllebeholdere markeret med blå og plansilo, der renoveres markeret med lilla.

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 3.499 kg N/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 3.499 kg N/år. Ammoniakniveauet for den ansøgte produktion er dermed lig den vejledende BAT emission.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Læskuret til heste er fritliggende. Læskuret ligger ca. 85 meter sydvest for kalvestalden. Læskuret er placeret lige vest for en mindre træbevoksning. Skuret er på 35 m² og primitivt. Sorø Kommune vurderer derfor, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab eller naboer, der taler imod den ønskede placering af skuret (se afsnit 4 "Landskabelige værdier").

Kommunen har konstateret, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt.

Det er kommunens vurdering, med udgangspunkt i ansøgers redegørelse og ovenstående beregninger fra Miljøstyrelsens ansøgningssystem, at anlægget samlet set lever op til kravet om BAT i forhold til ammoniakemission.

Kommunen vurderer, at opsamlingsbrønden til plansiloen, der ønskes renoveret, skal have en størrelse der i mødeser, at der kan være perioder på året, typisk om vinteren, hvor det ikke er muligt at udsprinkle vandet umiddelbart. Opsamlingsbrønden skal derfor have en bufferkapacitet. Landbrugets byggeblad angiver en



anbefalet kapacitet, der svarer til ca. en halv måneds nedbør. Den månedlige nedbør i januar måned kan jf. *DMI klimanormaler for Danmark 1961-1990, Gennemsnit for hele landet* sættes til 57 mm, hvorfor bufferkapaciteten i byggebladet sættes til 0,0285 m³/m².

Ansøger har udregnet opsamlingsbrøndens kapacitet på denne baggrund, og det er derfor kommunens vurdering, at udsprinkling kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Vilkår:

3.1.1 Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i Tabel 1.



4 LANDSKABELIGE VÆRDIER

Ansøgers redegørelse

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i Sorø Kommune ca. 1 km syd for Dianalund, i åbent landbrugsområde med god afstand til naboer. Der er ikke beskyttelseslinier eller byggelinier, der påvirker det ønskede projekt.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget ligger udenfor områder der i Kommuneplan 2013 er udpeget som landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, økologiske- og rekreative værdier. Kommunen vurderer, at bygningsanlægget med de nye løbegårde vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at læskuret til hestene er så relativt lille (35 m³) og primitivt at de ligeledes vurderes ikke at ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

5 NATURVURDERING

Ansøgers redegørelse

Der ligger 2 §3-søer inden for 100 m af stalden, ellers er der ikke naturområder i nærheden af ejendommen. Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur samt § 3 natur. Der er ingen betydelige merbelastninger af naturområderne, da alle merbelastninger er mindre end 1 kg N/ha/år. Kravet vedr. maksimal totalbelastning til kategori 1 og 2 områder er også overholdt.

Tablet 3 – Ammoniakemission og effekt af eventuel miljøteknologi

Ammoniak fra produktionsareal og lagre	Areal	Ammoniak-emission	Reduktion, udegående dyr	Effekt, miljøteknologi	Faktisk ammoniakemission
Ansøgt drift					
Malkekøer, kvier (Kostald - Sengestald med fast gulv)	1.145 m ²	1.924 kg	-	0	1.924 kg
Kalve, under 6 mdr. (Kostald - Dybstrøelse)	38 m ²	32 kg	-	0	32 kg
Kvier (Dybstrøelse)	817 m ²	686 kg	-	0	686 kg
Kalve, under 6 mdr. (Kalve- Dybstrøelse)	69 m ²	58 kg	-	0	58 kg
Malkekøer, kvier (Kælvebokse - Dybstrøelse)	108 m ²	91 kg	-	0	91 kg
Slagtesvin (Læskur - Dybstrøelse)	35 m ²	80 kg	-	0	80 kg
Heste (Hestestald - Dybstrøelse)	50 m ²	29 kg	-	0	29 kg
Heste (Læskur - Dybstrøelse)	35 m ²	20 kg	-	0	20 kg
Malkekøer, kvier (Løbegård vest – fast gulv)	68 m ²	114 kg	-	0	114 kg
Malkekøer, kvier (Løbergård øst – spalter)	198 m ²	230 kg	-	0	230 kg
Gyllebeholder 400 m ³	101 m ²	40 kg	-	0	40 kg



Gyllebeholder 2.000 m ³	488 m ²	195 kg	-	0	195 kg
Sum	3.152 m ²	3.499 kg	-	kg	3.499 kg

Kommunes vurdering

Kommunen skal vurdere, om der er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder. Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod tilstandsændringer, mens husdyrbruglovens § 7 fastsætter en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper opdelt i tre kategorier med forskellige beskyttelsesniveauer.

Kategori 1-natur: Arealer beliggende indenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, der er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Kategori 2-natur: Højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha beliggende udenfor de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur: Øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.

Kommunen skal desuden vurdere hvorvidt, der kan ske påvirkning af yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, der er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Kommunens vurdering af ændringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Vurderingerne bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i Miljøstyrelsens ansøgningssystem samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Kategori 1- og 2-natur

Nærmeste Natura 2000 område er Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å (EF-habitatområde 137), der ligger omkring 6,8 km nord for driftsbygningerne. Efter udvidelsen tilføres området samlet 0,0 kg N/ha per år fra stald- og lageranlæg.

Der er ingen kategori 2 områder beliggende i nærheden af ejendommen. Det nærmeste område er overdrevarsarealer mellem Dybendal og Munke Bjergby, der ligger ca. 2 km øst for driftsbygningerne. Efter udvidelsen tilføres området samlet 0,0 kg N/ha per år fra stald- og lageranlæg.

Kommunen vurderer således, at udvidelsen ikke har en negativ effekt på Natura 2000, eller vil forhindre områdets naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus. Tilsvarende vurderer kommunen, at udvidelsen ikke har en negativ effekt på kategori 2-natur.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 2). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition.



Naturpunkt 1:

Et ca. 2,3 ha stort moseområde i mosaik med et antal mindre søer og et engområde, der er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor området udpeget som økologisk forbindelse og naturområder i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Ved ændringen tilføres moseområdet 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Kommunen vurderer samlet for kategori 3-natur, at ammoniakbelastningen fra stald og lager ikke har en negativ effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1).

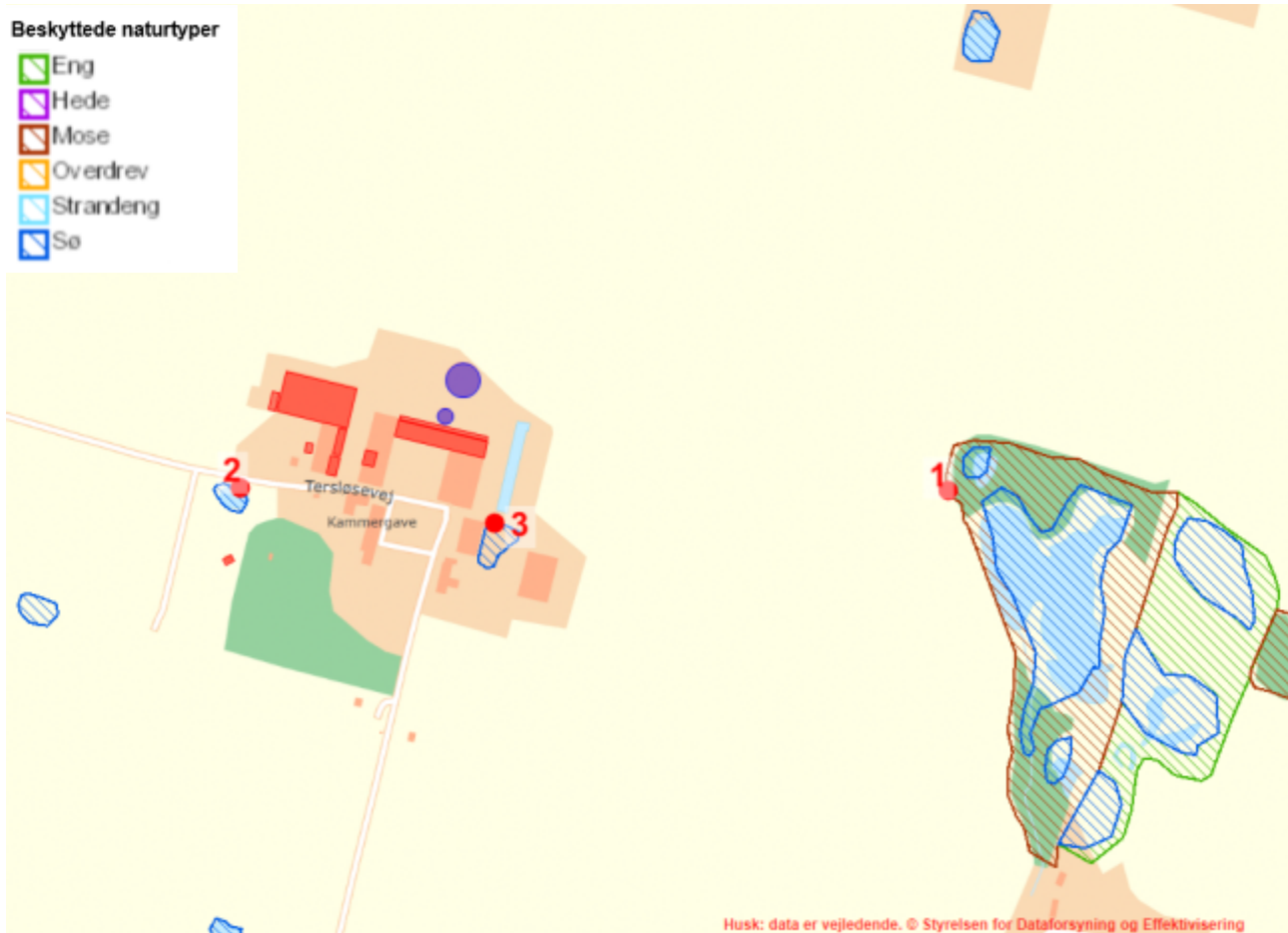
§ 3 natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere søer og enge beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 2).

Resultater en udvidelse af en produktion i en merbelastning på over 1 kg kvælstof til et naturområde, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skal kommunen vurdere, om denne merbelastning vil føre til en ændring af naturområdets tilstand.

Naturpunkt 2-3:

To søer på mere en 100 m², der er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3. Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da der ved ændringen tilføres henholdsvis 0,8 og 0,9 kg N/ha per år fra stald og lager, hvilket ikke overskrider den accepterede merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for naturområderne.



Figur 2 - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (rød prik).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Sorø Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget, men arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen, ofte tilknyttet gammel skov (kategori 3 natur). Arterne vurderes dog generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Eremit *Osmoderma eramita* findes i Natura 2000 området nr. 160, Nordlige del af Sorø Sønderskov (EF-habitatområde nr. 141), hvor den er det væsentligste udpegningsgrundlag. Arten er knyttet til gamle løvtræer med smuldfyldte hulheder, typisk i gammel skov (kategori 3 natur). Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Hasselmus *Muscardinus avellanarius* findes i dele af kommunens sydvestlige hjørne, hvor den især er knyttet til tæt skov under 10 m højde med stor artsdiversitet af træer og buske og mange brombærbuske, tjørne- og rønnebærtræer. Arten vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Odder *Lutra lutra* forekommer i kommunen i en tynd bestand tilknyttet Åmose Å systemet, hvor den indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 156, Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å (EF-habitatområde H137). Arten lever overvejende i beskyttede vandløb og tilknyttede moser, søer, skov mv. Den vurderes generelt ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.



Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løvfrø *Hyla arborea*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Strandtudse *Bufo calamita* forekommer i grusgravsområder omkring Lyng Huse/ Stokkehuse/ Bromme. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Samlet konklusion

Kommunen har i de foregående afsnit vurderet, at beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, sikrer naturområderne tilstrækkeligt. Endvidere har kommunen vurderet, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter, har en væsentlig negativ påvirkning Natura 2000-områder eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter³. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

³ Jf. §§ 6, 7 og 10 i Bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).



6 NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

Ansøgers redegørelse

Ansøger har igennem Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldafsnittene til forskellige områdetyper, se tabellen nedenfor.

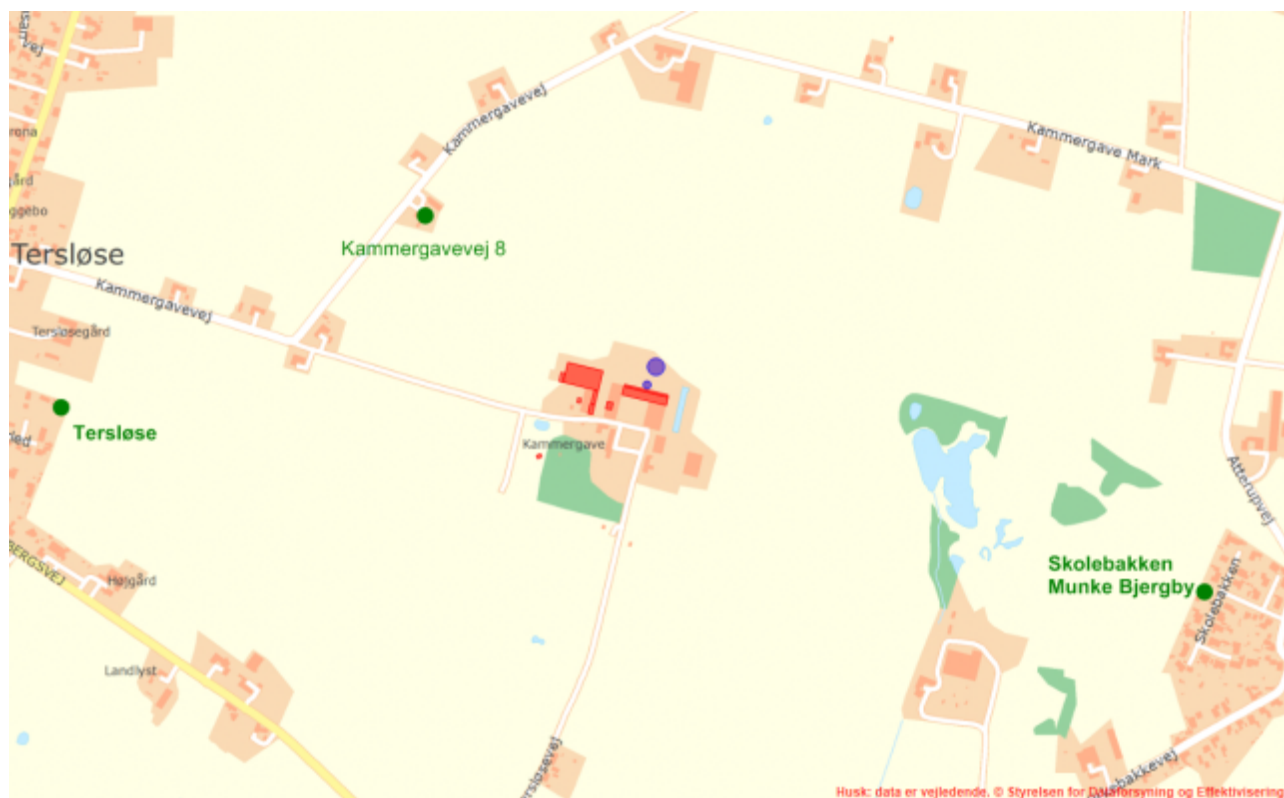
Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig – Kammergavevej 8	90	363
Samlet bebyggelse i landzone – Tersløse	203	812
Samlet bebyggelse i landzone – Munke Bjergby	203	918
Byzone – Dianalund	300	1.100

Kommunens vurdering

I ansøgers redegørelse ses de målte afstande til de nærmeste områder indenfor hver type, der i korte træk er skitseret herunder.

- Enkelt bolig - Beboelse på ejendomme uden landbrugspligt efter landbrugslovens regler.
- Samlet bebyggelse - Indenfor en afstand af 200 meter fra en beboelse, ligger mere end 6 andre beboelser. Alle beboelser uden landbrugspligt.
- Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende har samme beskyttelsesniveau for lugt som samlet bebyggelse
- Byzone eller sommerhusområde – Områdestatus ifølge planloven.

Lugtgeneafstandene er beregnet for alle eksisterende staldafsnit. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldafsnit til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Hvis der er flere lugtkilder (flere staldafsnit) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere staldafsnit med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste naboer ses på kortet nedenfor.



Figur 3 – Nærmeste nabo til husdyrbruget uden landbrugspligt samt nærmeste samlede bebyggelser i landzonen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgenæfnafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Kommunen vurderer kun at ejendommens gyllebeholdere kan bidrage med lugtgener ved omrøring og udkørsel, under forudsætning af at gyllebeholderne drives efter reglerne herfor.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne. De vejledende genæfnafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”, hvorfor kommunen har stillet vilkår, om generel renholdelse af stald- og foderarealer.

Vilkår:

6.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, og at fodringssystemer holdes rene.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

Ansøgers redegørelse

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden. Hvis der opstår et behov, vil fluer blive bekæmpet med hyppig udmugning eller kalk i strølsen. Eftersom produktionen er økologisk, bekæmpes fluer ikke med gift. Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse gener fra skadedyr. Foder opbevares i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Døde dyr opbevares på fast plads, overdækket med kadaverkappe, og afhentes efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse. Afhentning vil som regel være indenfor normal arbejdsdag. Bekæmpelse af rotter foregår via aftale med Nomus.

Kommunens vurdering



I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg rottesikrede så vidt det er muligt. Derudover holdes i videst muligt omfang ryddeligt og renholdt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr og skabe uhygiejniske forhold. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse.

Der stilles vilkår om at Aarhus Universitets *retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr* skal følges. Kommunen vurderer at dette, sammen med vilkåret ovenfor vedrørende opretholdelse af god staldhygiejne, samt ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende, og at husdyrbruget dermed kan drives uden at skabe uhygiejniske forhold eller unødige nabogener.

Vilkår:

6.2.1 Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr fra Aarhus Universitet.

6.3 STØJ OG RYSTELESER

Ansøgers redegørelse

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene, staldmekanik samt fra interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vil være spidsbelastninger af støj i forbindelse med pasning og fodring af dyr samt ved kørsel med maskiner.

Kommunens vurdering

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget vil være gyllepumper og foderblandeanlæg. Den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen vil ligeledes forårsage støj. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støjgener fra husdyrbrugets bygningsparcel, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter. Tilsvarende vurderer kommunen, at husdyrbrugets forskellige anlæg og maskiner på bygningsparcellen ikke giver anledning til rystelser for omboende. Der er stillet vilkår om maksimal støjbelastning, for at sikre omboende mod unødige støjgener.



Vilkår:

6.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

6.4 TRANSPORTER

Ansøgers redegørelse

Med ændringen vurderes det, at der ikke vil opstå et øget behov for transport. Der kan undtagelsesvist forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel af husdyrgødning planlægges normalt at foregå på hverdage, og vil hovedsageligt foregå om foråret.

Den ønskede ændring af produktionen giver samlet set ikke et væsentligt øget antal transporter, da produktionen kun udvides beskedent, og de fleste transporter bare vil køre med lidt større læs. Dog forventes flere transporter med husdyrgødning. Antallet af transporter ses i Tabel 5 herunder.

Tabel 5 – Oversigt over de forventede tunge transporter til og fra husdyrbruget.

Transport til og fra ejendommen	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Afhentning af mælk	365	365
Udlevering af affald	52	52
Afhentning af døde dyr	12	12
Afhentning af tyrekalve	12	12
Afhentning af slagtedyr	12	12
Levering af kraftfoder	12	12
Levering af træpiller (strøelse)	12	12
Gylletransporter (22 t per læs)	100	140
Dybstrøelsestransporter (primært i efteråret)	80 - 100	80 - 100
Transporter i alt	605 - 625	645 - 665
Gennemsnit pr. dag	1,6 - 1,7	1,7 - 1,8

Kommunens vurdering

Ansøgers opgørelse over transporterne i tabel 5 er opgjort som antal transporter og ikke kørsler. Det vil sige, f.eks. et læs leveret foder udgør én transport, selvom lastbilen kører to gange – først til ejendommen og efter aflæsning, fra ejendommen igen. Udover de opgjorte transporter, må det forventes, at der vil være et mindre



antal transporter, med div. palle- og sækkevarer. Det vurderes dog at antallet af denne type transporter, vil udgøre en meget lille andel i forhold til det samlede antal transporter, og dermed være uproblematisk.

I miljøtilladelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for beboere i nærområdet. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Det er kommunens vurdering at ind- og udkørsel til ejendommen vil kunne foregå uden at være til væsentlig gene for øvrige trafikanter og beboere i nærområdet.



7 MANAGEMENT OG ØVRIGE PRODUKTIONSFORHOLD

Ansøgers redegørelse

Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget i produktionen at stige fra ca. 90.000 kWh til ca. 120.000 kWh (normtal) om året. Der forventes en besparelse på elforbruget ved at gyllepumpen udskiftes til en mere energieffektiv type. Derudover skiftes der løbende til LED-lys (fra neon rør).

Behovet for drikke- og vaskevand mv. på ejendommen forventes at stige fra ca. 4.000 m³ til ca. 5.000 m³ (normtal), da dyreholdet ønskes udvidet fra 90 køer med opdræt til ca. 120 køer med opdræt. Der spares på vandet, ved at der i stald og returgange vaskes med spildevand fra malkestald. Tidligere blev der vasket med rent vand.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v.

Kommunens vurdering

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer samt affaldshåndtering på ejendommen.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transporter til og fra markerne kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra udendørs belysning. Endelig kan brug af maskiner på ejendommens bygningsparcel give anledning til lysgener.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støv- og lysgener, ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen vurderer, at med vilkåret om, at der skal findes en opdateret beredskabsplan på ejendommen, lever det ansøgte op til kravet om BAT. Det vurderes endvidere, at ansøgningen i forhold til management og egenkontrol også lever op til kravet om BAT.

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de nævnte områder lever op til kravet om BAT.

Der er stillet vilkår om, at kommunens forskrift for opbevaring olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Vilkår:

7.1.1 Landbruget har udarbejdet en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal mindst en gang årligt gennemgås, så det sikres, at den indeholder opdaterede:

- Procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- Opgørelser over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller der kan skaffes med kort varsel, og kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.



- Beredskabsplanen skal være let tilgængelig for personalet på virksomheden, og være tilgængelig i en udgave på et sprog, som personalet kan forstå. Personalet skal mindst en gang årligt gøres bekendt med planenes indhold og placering.

7.1.2 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.



8 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

8.1 OFFENTLIGHED

Orientering om udkast til miljøtilladelse blev den 9. juli 2019 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone samt ansøger selv og dennes konsulent. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger. Der indkom en bemærkning til udkastet fra en beboer på Kammergave. Bemærkningen vedrørte gener fra fluer fra kostalden, særligt i institutionens fælleskøkken. Bemærkninger gav anledning til uddybning af fluebekæmpelsen i ansøgers del i afsnit 6.2 *Fluer og skadedyr*. Samt tilføjelse af vilkår (6.2.1.) vedr. fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus universitet.

8.2 KLAGEVEJLEDNING

Ansøger selv kan klage⁴ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest 02.09.2019 kl. 23.59.

Klageportalen findes på www.naevneneshus.dk. Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.naevneneshus.dk. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Tilladelsen kan udnyttes på egen risiko, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at tilladelsen ikke kan udnyttes før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort jf. husdyrbruglovens § 90.

Der er til enhver tid aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

⁴Lovbek. nr. 1.020 af 06.07.2018 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. kap. 7.



9 BILAG

9.1 OVERSIGT OVER VILKÅR

3.1.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper og staldsystemer skal være i overensstemmelse med angivelserne i tabellen herunder.

Staldafsnit	Produktion	Staldsystem	Ansøgt produktionsareal m ²
Kostald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med fast gulv	1.145
Kostald	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	38
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	817
Kalve	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	69
Kælvebokse	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse	108
Læskur grise	Slagtesvin	Dybstrøelse	35
Hestestald	Heste	Dybstrøelse	50
Læskur heste	Heste	Dybstrøelse	35
Ny løbegård vest	Malkekøer, kvier, stude	Sengestald med fast gulv	68
Ny løbegård øst	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	198
Total			2.563

6.1.1. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, og at fodringssystemer holdes rene.

6.2.1. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr fra Aarhus Universitet.

6.3.1. Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55



7.1.1. Landbruget har udarbejdet en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal mindst en gang årligt gennemgås, så det sikres, at den indeholder opdaterede:

- Procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- Opgørelser over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller der kan skaffes med kort varsel, og kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal være let tilgængelig for personalet på virksomheden, og være tilgængelig i en udgave på et sprog, som personalet kan forstå. Personalet skal mindst en gang årligt gøres bekendt med planenes indhold og placering.

7.1.2. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.



SORØ
KOMMUNE

Kontaktoplysninger
Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Telefon 57 87 60 00
teknik-miljoe@soroe.dk
www.soroe.dk